

## PRAKTISKE OPLYSNINGER UNDER OPHOLDET I TJEKKIET - MED PRIMÆR FOKUS PÅ PRAHA

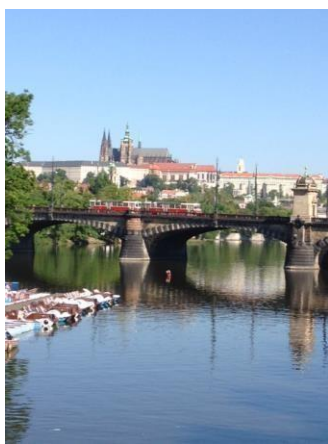


Følgende materiale er fortrinsvis fra egne optegnelser og notater igennem 49 år, og som regel med udgangspunkt fra Hotel Olšanka i Prag 3, hvor vore gæster som regel er indkvarteret. Område 3 – et tidligere arbejderkvarter – og vel nok det mest mangfoldige sted at gå i byen i Prag, da området er tæt spækket med caféer, værtshuse og restauranter. Onde tunger påstår, at det er det område i Europa, hvor der ligger flest caféer, værtshuse og restauranter pr. kvadratmeter pr. indbygger....

### Sproget

Tjekkisk er et slavisk sprog og således direkte i familie med polsk, russisk, serbokroatisk og bulgarsk. Selvom dansk og tjekkisk begge tilhører den indoeuropæiske sprogæt, har vi næsten kun fremmedord som foto, hotel og auto til fælles. Alt andet er "volapyk".

En del af de ældre har altid talt tysk, og siden fløjlsrevolutionen har de unge knoklet med at lære både tysk og engelsk. Før 1989 var de vestlige sprog valgfag i de højere klasser, mens russisk var pligtsprog. Incitamentet til at lære sprog var derfor omvendt proportionalt med manglen på de udrejsetilladelser staten bevilgede. Nu er forholdene lige omvendt og den sproglige barriere er mindsket væsentligt.



Tjekkerne har deres spiritusprøve som "strc prst skrz krk" som vi har vores "rødgrød med fløde". Betyder I

øvrigt "stik fingeren i halsen", og det kan for nogle være nødvendigt efter en alt for stor indtagelse af for mange piva.

Prøv dig frem eller anvendt tegn- og fingersprog, men uanset hvad - med et smil kommer man langt.



### Det offentlige transportsystem



I Prag ruller der både ældre og nye sporvogne rundt.

Sporvognene på dette foto er af de nye, og i sommerhalvåret, hvor det kan være ret så varmt, er det behageligt at hoppe ombord på en vogn uden aircondition. Ikke alle sporvogne har aircondition, men har en sporvogn en gul front, i stedet for en grå, er den udstyret med aircondition. **Nice to know.**

I Prag er det offentlige transportsystem effektivt og mere end overkommeligt. Der findes 3 metrolinier (den 4. linje kommer om få år) som suppleres med et tæt bus- og sporvognsnet. Transportsystemet stopper ved midnat, men så er der natbusser og natsporvogne, som kører omtrent til kl. 05, hvor det almindelige transportsystem atter begynder.

Men der bør I jo ligge i jeres senge!



### Metroen

#### (undergrundsbanen)

Metroen er effektiv, ren og sikker. De 3 linjer krydser hinanden for-

skellige steder i byens centrum og er markeret med følgende farver: A (grøn), B (gul) og C (rød). Snart påbegynder man i øvrigt arbejdet på en ny metrolinje – linje D.

Den grønne linje kører forbi de fleste af Prag's seværdigheder. De enkelte metrostationer er markeret med et genkendeligt enhedslogo i de tre metrofarver, rød, grøn og gul.

Når du befinder dig i metroen lyder følgende meddelelse i forbindelse med frakørsel fra metrostationerne: "Ukonce prosime vystup a

nastup, dversje se zaviraji”, der betyder ”afslut venligst ud- og indstigning, dørene lukkes”.

Herefter modtager den rejsende eks. følgende besked: ”Prsjisti stanice: Florenc”, der betyder at næste station er Florenc (afhængig af om næste station nu også er Florenc). Samtlige metrostationer er udstyret med rulletrapper, og rigtige rulletrappefreaks bør besøge metrostationen Namesti Miru, der lægger station til Prags længste rulletrappe - 80 meter og næsten lodret.



Hotel Olšanka ligger på Olšanské náměstí og herfra kan man tage med sporvogn 5,9,15 og 26 ind til centrum. OBS! 5 stop/8 minutter og man er i centrum. **Nr. 5 og 9 kører til Václavské Náměstí og nr. 15 og 26 kører til Náměstí Republiky.**

Vil man nu i stedet tage sporvognen op til Flora, hvis man ikke orker at gå 400 meter op ad bakken, ser man på kigger man på det andet skilt, og her vil det fremgå, at man så skal hoppe på sporvogn nr. 15. 2 linjer kører ligeud og kun en drejer (pt.) - og det er nr. 15. Enkelt og ligetil.

### Busser og sporvogne

Sporvogne er markeret med tal fra 1 - 39 mens busserne har et trecifret tal (101-360). De fleste sporvogne og busser kører fra kl. 04.30 til midnat og køreplanen aflæses på stoppestederne - **zastávka**. Sporvognskørsel for dagkørsel er angivet med hvidt og for natkørsel med blå.

### Natbusser og natsporvogne Billetter og priser

Hvis du vil vide mere - så spørg rejselederen. Man bruger enhedsbilletter (jizdenka) til metro, sporvogne og busser samt tandhjulsbanen. Billetter kan købes i gule møntautomater på metrostationer, avis kiosker samt hoteller. Metrobilletter stemples inden påstigning, medens bus- og sporvognsbilletter stemples i bus eller sporvogn efter påstigning.



### Billetter – 2023!

Lad mig sige det med det samme.

Transportpriserne i Prag stiger ikke ofte. I næsten 6 år har man fastfrosset priserne, men **den 1. august 2021** steg billetterne. Ikke meget og ikke i samme takt som hos Movia. En billet til 30 CZK gælder i Prags transportsystem i 30 minutter, det være sig bus, sporvogn og/eller metro, og der er tale om en transferbillet, hvor man kan veksle mellem de forskellige transportformer, dog max. 30 min.

En billet til 40 CZK gælder i 90 minutter til ubegrænset brug for alle 3 transportmuligheder.

Hvis man ikke ønsker enkeltstående billetter, kan man i stedet købe en 24 timers billet (CZK 120,00) eller 72 timers billet (CZK 330,00). Disse kort købes på de større metrostationer, f.eks. Musték eller i PIS-butikken (Prags Informations Service) der ligger på Na Prikopje, tæt ved Česká národní banka (Nationalbanken) og Krudttårnet, **Prašná brána**. Brug nedgangen markeret med et gult/grønt/rødt metro skilt. Billetten skal kun stemples første gang og er herefter gyldig i den periode billetten angiver. Husk der forekommer civil billetkontrol. Bøden betales kontant og på stedet.

**OBS!** I Prag eksisterer der en slags ”aldersdiskriminering”. Er man fyldt 65 år kan man rejse med både, bus, sporvogn og metro ganske gratis. Nu er vi danskere ikke udstyret med et nationalt identitetskort (som tyskernes Ausweis), men mod forevisning af pas – hvis der er kontrol, så kan man rejse gratis.

Så er man ikke fyldt 65 år, må man betale fuld pris, og vil man spare transportkroner, er der kun apostelenes heste tilbage. Kommer man til Prag med fly, kan man købe en transportbillet (40 CZK) i lufthavnen, for der kræves bare en billet for at komme ind til centrum. Man hopper ombord i **bus 119** og denne kører lige til metroen (grøn linje) **Nádraží Veleslavín**, og så går det hurtigt ind til centrum.

SMS-billetter har også holdt sit indtog i Prags metro, så vil man vide mere så klik ind på <http://www.dpp.cz/en/>

Og kender man Prag godt, men ikke lige ved hvordan man kommer fra A til B – uanset om det er med sporvogn, bus eller metro, kan man bruge Prag's rejseplan, via dette link – på engelsk:

<http://spojeni.dpp.cz/ConnForm.aspx?tt=PID&ci=E5>



## Taxa i Prag

Taxaer kan prajes på gaden eller ved hoteller. Men pas på turisttricket. Speciel Hoteltaxa for You. Det eneste specielle ved dette tilbud er at prisen er højere. Taxaer i Prag opererer, ligesom i Danmark, med et startgebyr der dog er højere i aften- og nattetimerne.

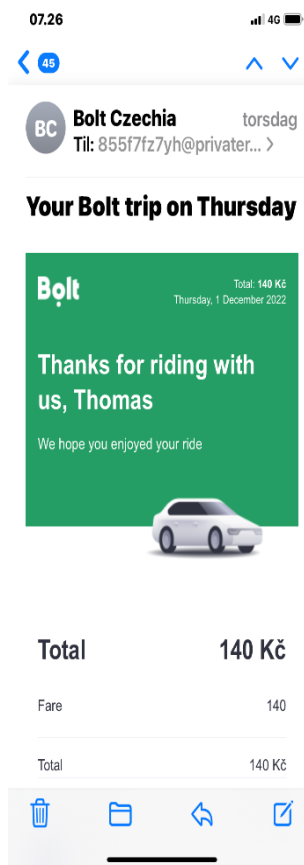
Det **kan** være billigere at køre i Taxa i Prag end i København, men skulle chaufføren opfordre til (der mangler sjældent opfordringer) at der køres uden taxameter, så forsøg at prutte prisen mest muligt.

De mest pålidelige taxa-selskaber i Prag er AAA Radiotaxi, City Taxi eller Profi Taxi. Men man ser færre og færre af disse taxaer, derimod ser man flere og flere Uber, Liftago og Bolt.

**Personligt vil jeg ikke fraråde brug af de lokale taxa og taxi'er, men se jer godt for.**



## Bolt Taxa!



For 2 år siden ville jeg have forsvoret at skulle benytte Bolt. Men nu har jeg benyttet denne taxa platform 6 gange, og er yderst positiv. For det første får man oplyst prisen på turen øjeblikkeligt når man bestiller, og prisen er fast. Altså ikke noget med at skulle forhandle med chaufføren, og samme har ingen interesse i at køre en mindre eller større omvej. Prisen er jo aftalt og beløbet trækkes øjeblikkeligt på ens betalingskort.

Ved bestillingen skal man angive hvilken adresse man skal køres til (opsamlingsstedet kender systemet) får man oplyst chaufførens navn og foto, bilmærke og bilens registreringsnummer. Det kræves dog at man i forvejen har downloadet appen Bolt og oprettet sig som kunde med angivelse af kreditkort.

Når turen er afsluttet lander en kvittering i ens indbakke.



Uanset om man agter at benytte Bolt, Liftago eller Uber, er det nødvendigt at man i forvejen har downloadet en app, da man via denne app booker og betaler for transporten.



Det er let og hurtigt, og man slipper for at skulle parlamentere med kreative taxa chauffører.

## Indkøbsmuligheder

Der var engang, hvor Prag var en billig by at shoppe i. Til gengæld var der heller ikke meget, man havde lyst til at tage med hjem. Sådan er det slet ikke i dag. Vareudbuddet har altid, efter østeuropæisk målestok, været stort. Men i dag er alle de store modehuse til stede i byens centrum. Og de mest eksklusive finder

man i Parizskagaden (Parisergaden). Og priserne er som de andre steder i verden. Høje.



Det kan være fristende at shoppe i de meget hyggelige og charmerende smalle stræder ved Karlsbroen (**Karlův Most**) – men vær opmærksom. Dels er det den rene turistfælde (det samme med mange af restauranterne), og dels siges det at det er den russiske mafia, som styrer området, og der skulle være mange kopivarer i omløb. Så det kan godt være at det "ægte bøhmiske krystal" man hiver med hjem alligevel ikke er så ægte.

Tidligere var det ganske let. Der var 3 varehuse, Mai (Tesco), Kotva (lige overfor Shopping Mall Palladium), Bila Labut (Den hvide Svane – er nu lukket). Siden er der kommet rigtig mange til, og i mange arkader er der åbnet de flotteste centre. Der er i dog mange indkøbscentre. Men personligt kan jeg rigtig godt lide indkøbscentret Anděl i Praha med 120 specialforretninger og Tesco.



Det ligger i Smichov - det nye Smichov – Nový Smichov. Tag sporvogn 15 direkte fra Hotel Olšanka eller metro linie B (gul linie) og stå af ved Anděl (engel), og du er tæt ved dette indkøbscenter. Et fint center liggende i et ikke-turistet område.

Ellers vil jeg anbefale shoppingcentret – **Palladium** (åbnet i 2007) på Náměstí Republiky. Sporvogn 15 og 26.



Tidligere rummede bygningen en af hærens kaserner. Ydermurens rosa agtige farve referer til kasernens og ridehusets oprindelige udseende

Et center med 11 etager. Ca. 200 specialbutikker og ca. 20 spisesteder – fortrinsvis bestående af eksotiske køkkener. **Sporvogn nr. 15 og nr. 26 kører direkte fra Hotel Olšanka til Náměstí Republiky**, hvor Palladium med 200 butikker ligger og lokker med sin unikke arkitektur.

Også et besøg værd.



I den forbindelse skal jeg anbefale sko af mærket **Bata**? Dette mærke er kendt i Vesteuropa (en af verdens største skofabrikker), og producerer smarte og elegante sko til en rimelig pris. På Václavské nam. finder du

en skobutik på 6 etager – der står Bata med rødt på taget! Af sted piger!

### Klassisk musik!

Er man til klassisk musik og hvem er ikke det?) er det en sand fornøjelse af være i Prag og besøge Prag's musikforretninger. Klassiske indspilninger til lavere priser. Og moden med grammofonplader er også kommet til Prag, så det er blot med at gå på jagt.

Er man til guld og sølv, kan der gøres gode indkøb. Prisen er væsentlig lavere end i Danmark - hvis man da kan finde smykket i samme udformning.

### Telefon, post og telegraf

Telefonnettet i Tjekkiet er fuld på højde med det vi kender i vores del af verden. Næsten alle har mobil men man kan dog forsat købe telefonkort. Så du kan roligt ringe til Danmark, blot du husker at indlede opringningen med 0045.



Prags hovedpostkontor ligger på Jindřišská 14, Praha 1. Herfra kan der afsendes post. I øvrigt kan postkort og breve dumpes i byens orange postkasser - men eftersom disse ikke tømmes alt for regelmæssigt, kan det tilrådes at sende post fra hovedpostkontoret. Frimærker hedder **známky**, og I skal bare spørge efter známky til Dansko/Danmark. Men det er vel de færreste der i dag sender postkort?



### Mad og drikke

Det tjekkiske køkken er noget anderledes end det danske, og et bastant og konstant angreb på sidebene-

ne. Maden består af mere kød end grøntsager - om end der også i det tjekkiske er sket en stor fornyelse af det tjekkiske køkken. Personligt plejer jeg mindst en gang under hvert besøg i Tjekkiet at indtage retten *Svickova na smetané*, der er grydestegt oksekød (svickova) serveret i en tyk cremet, let sødlig grøntsagssauce (na smetané), pyntet med enten tranebær eller en klat flødeskum. Nationalretten er bankekød samt flæsketeg med knødel og surkål (**Veprové, zeli, knedliky**). Nogle har beskrevet knødel som et oplødt kogt rundstykke - men det skal opleves. Undertegnede har hidtil været eneste bannerfører og forkæmper for knødlens indførelse i det danske køkken - men tilsyneladende forgæves. Kampen er dog ikke opgivet!!!!

### Ud af den kommunistiske kokebogs skygge!

Det tjekkiske køkken har virkelig undergået store forandringer siden revolutionen i 1989. Dengang blev alle statslige restauranter og kantiner bestyret centralt fra ét selskab. I 1960'erne kom kokebogen med over 800 statsautoriserede retter, som kun kunne laves

på én måde. Hver ret havde et nøje udregnet ernæringsrigtigt indhold, som skulle sikre en optimal produktivitet hos befolkningen. Kulinarisk ensretning var også dagens orden med stordrift og kollektivisering, der indskrænkede bredden i udbuddet af grøntsager og andre råvarer. Efter revolutionen vendte befolkningen sig mod andre køkkener – det franske, det italienske. Men efterhånden fandt de der rejste ud, ud af at de andre landes køkkener ikke nødvendigvis var meget bedre.

**Det nostalgiske spisehus! Restaurant Lokál** – en næsten, omend noget opgraderet, kopi af den kommunistiske typiske kantine, med masser af tjekkisk **comfort food**. Der er tale om en kæde, der ligger flere steder i Prag.

Ren nostalgi for undertegnede. Det aflange lokale etc. Her serveres opgraderede tjekkeske retter med stolthed og gode råvarer.

Schnitzel, krydrede pølser med peberrodssdip, bjerge af kartofler og rigeligt med brun sovs.



Og dertil store kolde krus med upasteuriseret Urqell fra ståltanken.

Lokál ligger bl.a. på adressen, Dlouhá 33, Prag 1, ikke så langt fra kødstedet, **Naše maso** – se senere i dette materiale.

Der findes endnu en **Lokál** – Lokál Hamburk, Sokolovská 55, Karlín (Prag 8) - ikke så langt fra Hotel Olsanka. Man skal bare lige under tunellen. Og for kort tid siden åbnede også en **Lokál** på gaden Korunni nr. 984/39 (sporvogn 10 og 16 – fra **Flora**.)

### Vietnamesisk mad!

Hvis I vil spise videre i fodsporene på den kommunistiske tid, er vietnamesisk mad et rigtig godt bud. Under kommunismen var der et tæt samarbejde mellem Tjekkoslaviet og Nordvietnam. Tjekkoslaviet eksporterede våben og bl.a. Semtex (en tjekkisk opfindelse – plastisk eksplosiv) og maskiner til Nord-

vietnam, som til gengæld fik mulighed for at sende mange indbyggere til f.eks. Prag for at studere på universiteterne og arbejde på mange fabrikker. Og mange af disse blev så "hængende" i Tjekkioslovakiet, og derfor har Tjekkiet i dag et af de største vietnamesiske samfund i Europa.

Såfremt du under besøget i Tjekkiet skulle forfalde til knødel, skal jeg her angive opskriften så nu er der ingen undskyldning for ikke at finde hvedemelet frem.



**Opskrift på Knedlik:** Knøder er nemt at tilberede. Man ælter blot en franskbrødsdej uden fedtstof, men med æg og kommen. Dejen hæver, og formes bagefter til to aflange brød. Derefter koges de forsigtigt i en stor gryde vand tilsat lidt salt, ca. ½ time, eller til de stiger op til overfladen.

*Følgende opskrift er beregnet til 6 pers.:*

400 g ikke for fint hvedemel, 1 æg, 2 dl mælk, kommen efter smag, 15 g gær samt salt.

Man kan også købe disse "brød" i supermarkeder og slagterforretninger, og så skal man bare dampe dem i et dørs slag over kogende vand.



### Øl:

Der drikker normalt øl (Pivo) til maden. Øllet fås i flere typer og farver. Lys (**světle**) eller mørk (**tmávě**) eller **sort (černé)**.

Øllet står normalt angivet med en procentgrad på 10, 11, 12 eller 13 - men det er desværre ikke alkoholprocenten. Det er et tjekkisk mål for den oprindelige vægtfylde og angiver koncentrationen af malt og sukker anvendt i brygningen. En øl angivet 12% svarer til en dansk pilsnerøl på 4,6%. En øl angivet 13% ligger omkring 5,0% alkohol.

Tidligere fik hvert værtshus sit øl fra et bestemt bryggeri – men nu kan flere og flere værtshuse tilbyde et større udvalg. Man kan dog sagtens finde de gamle steder, hvor tiden er gået i stå. Det er mest almindeligt at drikke let fadøl (**světle**) men i en række værtshuse serveres en særlig mørk lagerøl (bed om **tmávě**). Hvedeøl ses flere steder, og hvedeøl hedder på tjekkisk **Psenicne pivo**.

Tidligere var Kelt og Velvet store ølnyheder, så kom **Urquells Master Tmavý 18 (7,0% alk.)**. Den blev hurtig populær, men er nu udfaset på fad. Sempelthen fordi der blev solgt for lidt. I dag er der i Prag flere og flere ølsteder der forsøger at overgå hinanden i antal haner. Længere nede i disse spalter har jeg beskrevet nogle af de, synes jeg, mest unikke øl huler i Prag.

Men først skal alle lige kende følgende bemærkning: **opily jako Dán**. Når nogen i Prag vil betegne nogle som værende plakatfulde, siger man **opily jako Dán**, der betyder "fuld som en dansker". Så står man lige med hovedet fuld af ølskum, kan det da godt være en tjekke udbryder: **Opily jako Dán!**



**Og så er det vigtig at huske på, at man i Prag ikke bliver betragtet som en taber, hvis man hænger ud på et værtshus midt på dagen. Snarere omvendt. Det er nemlig synd hvis man er for stresset til at nyde et krus øl. Og ingen skal beskyldes mine gæster for at være tabere....**

Denne signaturs favoritområder i Prag er ubetinget Prag 2, 3 og så Prag 8. Men hvis man er ude efter en speciel oplevelse, så prøv at tage til kvarteret **Smichov**, Prag 5 eller Prag 10. Prag 5 - området hvor bryggeriet Staropramen har til huse.

Her har enhver tjekke med respekt for sig selv, en knepje, så godt som – i hvert fald er her mange. Her nød tjekkerne tidligere øllet i røgfyldte stuer, og man skal kigge noget længere efter en turist.

Nogle steder er ikke forandret i de 50 år jeg er kommet i Prag. Små oaser hvor tiden er sat i stå.



Borde og stole er de samme, og man kan stadig betragte, hvem der blev hædret med et messingskilt på væggen når man havde inhaleret 1000 eller 1500 fadøl. Sådant et sted er den sorte okse. **U Cerného vola** på Lorentánské nám. 1 – på borgområdet – Hradčany.

Det er fortsat Velkopopovický Kozel Dark (brygget siden 1874) der er i hanerne. Fortsat de samme mænd der står bag hanerne og skænker op og serverer med slæbende fodtrin, og beliggenheden taget i betragtning koster ½ l springende sort ged kun 49 CZK. Utroligt.

Men vedligeholdelse og maling har man ikke ødslet midlerne på – det ses – men stedet er et must. Sådanne steder findes stadig – men i oplysningens hellige navn skal jeg i dette materiale angive navn og adresse på nogle af Prags mest velassorterede ølsteder:

### Advarsel

**I Tjekkiet drikker man mindst 2 glas øl pr. værtshus/krobesøg,**



**dvs. en liter øl - alt andet er dårlig opførsel og vækker mishag blandt stamgæsterne.**

**For ikke at tale om tjenerne. Og det med rette.**

**Man går ikke på værtshus i pilsnerens fødeland for at sidde og fedte med et enkelt glas!**



### **Pilsner Urquell: The Original Beer Experience – historien bag verdens første gyldne øl – i hjertet af Prag.**

Det nyåbnede hjem for Pilsner Urquell-øl i Prag udvider nu åbningstiderne til 11.00 -20.30 dagligt.

The Original er det ultimative interaktive eventyr, der fortæller historien om et tjekkisk ikon. Start på en opdagelsesrejse i oprindelsen og produktionen af Pilsner Urquell, Tjekiets mest populære øl.

Man kan vælge mellem "Den originale tur", "Tapster akademiet", ("Bliv tapper") hvor man lærer alt om de 3 forskellige måder at skænke øl op på, samt en kombination af Original tour + Tapster akademiet. Uanset hvilken tour man vælger er øl bl.a. inkluderet.

Se mere på [www.pilsnerexperience.com](http://www.pilsnerexperience.com), hvor billetter kan købes.

Adressen er: **28. Října 377/13, Můstek- tæet ved Václavské náměstí (Wenzelaspladsen).**

### **Likør og kaffe**

Man bør smage den berømte likør Becherovka. Den serveres i glas med 5 eller 10 cl. og er særdeles velegnet som følgesvend til et stort krus svingende øl.

Normalt serveres tjekkisk kaffe med grums i, men ellers er te den mest udbredte drik - hvilket hænger sammen med fortiden, hvor det var unødvendig luksus at bruge hård vestlig valuta på kaffeimport. Vil man undgå kaffe med grums, skal man bestille Espresso, der på tjekkisk betyder kaffe uden grums. I øvrigt er det normalt at caféer, restauranter etc. næsten alle steder serveres cappuccino, tyrkisk kaffe, caffè latte, wienerkaffe etc.

Prøv en Alzirska Káva – hvis du går på café/restaurant. På dansk. En algersk kaffe. Kaffe med æggelikør, og det skal faktisk prøves – smager super godt.

### **Tjekkisk rom!**

**Hvad de færreste sikkert går og aner, fremstiller tjekkerne en udmærket brun rom og til en pris på omkring dkr. 40,00 for ½ l. Rommen er god til en grog på en kold vinterdag.**

### Se efter teksten Tuzemský (indenlands).



Men skal det være noget bedre, så køb i stedet denne Republika Ekslusive rom. Den kan drikkes som en god cognac, og kan bl.a. købes ovre i Albert for omkring 399 CZK. Et super køb. Smid nogle flasker i

kufferten.

### Ny rygepolitik!



Med virkning fra den 1. juni 2017 blev det ved lov forbudt at ryge på værtshuse, caféer og restauranter.

Indtil da var det op til den enkelte restauratør at bestemme om der måtte sættes ild til en god cigar eller ej, men nu er det slut.

### Kaffehuse og borgerhuse i Prag

Mange af verdens smukkeste caféer er opført i den sidste halvdel af 1800-tallet og begyndelsen af 1900-tallet - i la belle époque - en periode, hvor man hverken sparede på udgifter til materialer eller løn til tidens dengang største arkitektoniske begavelser.

Her er pomp og pragt for alle pengene, højt til loftet, flotte træudskæringer og flotte guldindrammede spejle fra gulv til loft. Og flere af de allersmukkeste caféer er naturligvis opført i den særlige Jugendstil - art nouveau.



Et andet stilfuldt art-nouveau hotel er **Hotel Pariz (Paris)**, opført dengang da fransk indflydelse var i højsædet. Her er den meget smukke restaurant Sarah Bernhardt udført i ren art-nouveau. En hyldest til den store franske skuespillerinde, der på plakater blev uødeliggjort af bysbarnet Alfons Mucha. Mucha slog sit navn fast i Paris, hvor han som banebrydende billedkunstner blev så populær, at folk bestak plakatoptklæberne for at fingre i hans plakater. Alfons Mucha vendte senere tilbage til Prag, hvor han satte sit præg på flere offentlige bygninger, herunder folkets hus, Obecní Dum, der dannede ceremonien i 1918, hvor Tjekkoslaviet blev udråbt som selvstændig stat.

### Caféer

Der er mange caféer i Prag. Tjekkerne har altid - i forhold til os i det kolde nord - været mere vant til at gå ud. Men nogle caféer er mere berømte end andre. F.eks. **Café Slavia** (Hitlers gamle stamcafé), Národní 1, Praha 1. Ligger lige overfor Nationalteatret (Národní divadlo). Denne café er, efter at have været lukket igennem 3 år, igen åben, og er nu det sted hvor vestlige forretningsfolk og tjekkiske nyrige mødes. Men gå alligevel derhen - og oplev historiens vingesus. Formidabel udsigt til Prag's flotte slot.

**Café U Tynu** er meget smuk og med stort udvalg i kaffe (men hvem drikker det i Prag?). Caféen er beliggende på Starometske Náměstí (til højre for indgangen til TyinKirken, hvor Tycho Brahes sarkofag er placeret, og kirken er efter flere med reovering nu igen åbnet for publikum).

**Café Katetanka**, Hradcanske Namesti, Praha 1 (ved opgangen til borgen) I godt vejr er der udendørs servering, og med en imponerende udsigt over Prag.

**Folkets Hus**, Obecní Dům (tæt ved Krudttårnet), er for nogle år siden blevet smagfuldt restaureret.





Højdepunktet af jugendstil. Bygningen er fantastisk smukt og ud- over koncertsale rummer huset også en fantastisk smuk og lækker café. Men prisniveauet.....nå ja, lavere end København, men dyrere end de lidt mere ydmyge tjekkiske steder. Deres franske restaurant er i topklasse. Ved siden af indgangen til restauranten, ligger en hyggelig café, hvor man lige kan indtage en let frokost, en super kage o.l.

Men nede i kælderens ligger en ølhal, hvor det er Urquell der er på hanen, og hvor man også kan indtage en frokost i historiske rammer.

Denne signatur var første gang i restauranten i 1973, og på tallerken dengang var schnitzel og kartoffelsalat og noget Urquell i kruset. Og udenfor noterede jeg mig nogle lokale, der blev anholdt og i en fart hevet ind i en af sikkerhedspoliets markante biler!!!!



**Men i kælderen under Folkets Hus ligger der en særdeles smuk ølkælder, Pivnice Obecni Dum, og der er jævnlige halv pris på Urquell mellem 15.00 og 18.00.**

Sidst men ikke mindst **U Zlatého Hada** (Den Gyldne Slange), Karlova Ulice 18, Praha 1 (den gamle kroningsvej - se tidligere beskrivelse under "Hvad skal der ske i Prag?"). Den gyldne Slange er Prags ældste café (1419) og et pragtfuldt sted.

På de fleste konditorier (cukrárna - afledt af ordet sukkerdåse) kan man, udover kaffe og te, få forskellige likører og spiritus - samt et dejligt udvalg af kager. Må jeg anbefale et glas Becherovka som ledsager til det søde og kaffen.



#### **Ølstuer (Pivnice)**

Overalt i Prag er der små restauranter, caféer og ølstuer. Groft talt kan disse deles op i to klasser. For

turister og for tjekker. Tjekkernes ølstuer emmer af høj stemmeføring og lugten/duften af "flæskesteg og brun sovs". Det samme gør turisternes. De skal bare betale 3 gange så meget for mad og drikke.



Det er billigt at drikke øl, og godt øl - men prisen er selvfølgelig afhængig af, hvor øllet drikkes. De

steder, hvor undertegnede kommer, plejer prisen for ½ liter at ligge omkring 18,00 – 20,00 danske kroner. Men går man på de populære steder inde i Prags centrum, kan prisen sagtens være 35-40 danske kroner. Men coronaen har resulteret i langt færre turister, hvorfor man nogle steder har sat øllet ned med 10-20%.

På mange ølstuer er det meget almindeligt, at tjeneren automatisk bringer fyldte krus med øl/pivo, når glasset er tomt – den tjekkiske refilordning. En god tradition som ikke er udbredt i Danmark, men er man ikke indstillet på at drikke mere, bedes dette venligst meddelt tjeneren, hvorefter regningen betales og man forlader stedet.

En halv liter øl hedder velké pivo, mens en mindre (1/3 l) hedder malé pivo - **men hvem fanden bestiller det?**

Husk - de fleste ølstuer har for vane at lukke tidligt - omkring kl. 22.00 - 23.00, men til gengæld åbner de tidligt!!! Et ideelt sted at nyde en "himmerlands juice").

#### **Pivovar U Fleků**



(**Hos Flek**), Kremencova Ulice 11, Nové Město, er Prags mest berømte værtshus og bryggeri, og som daterer sig helt tilbage til år 1499. **Tænk at man her har brygget øl længe før Columbus opdagede Amerika, og fortsat gør det.**

Et af Prags ældste bryggerier, og særdeles kendt for sit sorte øl. **U Fleků** har plads til ca. 1000 mennesker, og man kan både sidde

udenfor og inde i de historiske lokaler. Men und jer selv en tur på **U Flekú**, eftersom de gamle rum emmer af patina og atmosfære og så må man finde sig i, at stedet i dag er noget turistet. **Men lidt af en turistfælde...sorry!**

Men efter 177 år skiftede **U Flekú** spor i 2020 og lancerede en lys lager – en **Svatováclavský světlý ležák 13°**. Men stedet er nu kendt for deres kulsorte tørre øl, **Flekovský ležák 13°**. 0,4 koster lige ny 59 CZK.

**Original Švejk Hostinec U Kalicha, Na Bojišti 14, Nové Město** (i nærheden af **Václavské náměstí**) er stedet hvor elskere af Hasek's romanfigur, Svejk Josef, mødes.



Væggene prydes af gamle Svejk-tegninger og udenfor er opstillet et Svejk-skilderhus, hvor tyske, italienske og østrigske turister bliver fotograferet. Personligt synes jeg stedet er **for** turistet - men førstegangs rejsende bør aflægge **U Kalicha** et besøg. Dog skal det anføres at stedet serveres tjekkiske retter til lidt for oppustede priser, der har skræmt de lokale beboere væk. Vil du møde de lokale? - så opsøg naboværtshuset.



**Hvad er šnyt og Mliko?**

Pilsner Urquell	
šnyt, mliko	49 Kč
0,3 l Pilsner Urquell	49 Kč
0,5 l Pilsner Urquell	69 Kč

Flere har spurgt mig hvorfor man kan finde flere priser på Pilsner Urquell, og forklaringen kommer her. Dette prisskilt fra Restaurace Mincovna inde på Staroměstské nám (den gamle rådhusplads) tog jeg i august 2023, og her ser man netop, at der er en lavere pris på en Pivo šnyt (udtales ('Shnit') og en Mliko.



Altså en normal fadbamse i Tjekkiet består af 2/3 og 1/3 skum. Sådan serveres en fadøl. Det

kender vi. Men en šnyt består af halvt øl og halvt skum. Og endelig en Mliko, ja, det ligner mælk, og på tjekkisk hedder mælk, mléko, og bestiller man sådan en fætter, får man altså et glas skum.

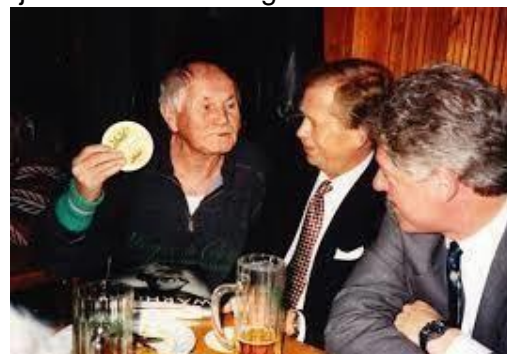
Men skum bliver jo også til øl på et tidspunkt.

**Gode ølsteder! Prag 1.**



**U Zlatého Tygra** (Den Gyldne Tiger). På dette værtshus fås Prags bedste Urquell

(12% Pilsner Urquell - Prazdroj). Utroligt. Når man træder ind og sætter sig, går der ca. 20 sekunder og straks står der en ½ l Urquell i det buttede glas med hank. Og det uden at have bestilt – men da man kun kan få denne ene øl på stedet (og ikke kaffe o.l.) må tjeneren gå ud fra at det er øl man kommer efter. Når glasset er tomt går der igen 20 sekunder og vupti, så står der en ny. Endnu et eksempel på den effektive automatiske tjekkiske refilordning!



Og så var det her at Bill Clinton drak øl med Václav Havel, Madeleine Albright samt Bohumil Hrabal, berømt tjekkisk forfatter i 1994!

**Adresse: Husova 228/17, Prag 1.**

De fleste kender tjekkiske bryggerier som Urquell, Budvar, Ferdinand, Krušovice og Staropramen, og fælles for dem, er at de alle

har nogle restauranter kæder, der er såkaldte konceptrestauranter, hvor det er bryggeriet der dels leverer øllet, og også har fastlagt menukortet.

Det er der fsv. ikke noget galt i, for det fungerer, og maden er altid veltillavet.

### Værthuset for togentusiaster - Restaurace Výtopna Praha!



I den øverste del af Wencelspladsen ligger der et meget anderledes værtshus. Et sted hvor tjenerne er dejligt fri for at gå ned og servere øl for gæsterne. Det klarer det lokale tog. Stedet skiller sig en anelse ud fra konkurrenterne, da betjeningen over hele restauranten sker ved hjælp af en modeljernbane. Alle drikkevarer bliver leveret direkte ved bordet af et tog.

Stedet hedder **Restaurace Výtopna Praha**, og jeg vil foreslå, at man finder denne lille film fra YouTube, så man kan se hvordan persontog, damplokomotiver og andre tog serverer øl og andet mundgodt. Man skal ikke tage derhen grundet maden, men for stemningens skyld.

<https://www.youtube.com/watch?v=EsTs3MxJI8>

**Adressen er Václavské nam. 56 – 1. sal!!!**



### **Hostomická Nalévárna**

Et sted de fleste med garanti oversér. For hvad skal man også i den gade? Tæt ved Nam. Republiká eller ved sporvognsstoppestedet, Dlouhá třída, ligger gaden Soukenická, og i nr. 17 ligger Hostomická Nalévárna.

I modsætning til mange andre værtshuse i det indre Prag, er det her ikke Urquell, Staropramen eller Krusovice, der serveres til høje centrum priser. Men derimod øl fra det lille bryggeri **Hostomice**, ca. 50 km sydvest for Prag, hvor øl er brygget siden 1407.



Her er der udelukkende øl fra Hostomice på hanen og det til mere end humane priser, hvilket disse 2 **meget tørstige herrer fra Køge** har konstateret.

**OBS! Hanerne er åbne fra kl. 14.00!**

Og skulle vi så ikke nævne et helt specielt sted på Malá Strana (Lille siden på dansk) Prags svar på Skolegade i Århus og Jomfru Anegade i Aalborg er rigtig spændende. Jeg nævner:

**Craft Beer Spot Prague** Plaská 623/5, Malá Strana, Prag 1. Hvis I nu alligevel har taget sporvogn nr. 9 over til stoppestedet **Újezd**, for at anskue de kommunistiske statuer (se mere på side 19 i dette materiale) kommer trangen nok til at reflektere over historien bag disse statuer der viser kommunismens resultat af nedbrudte mennesker, så er Craft Beer Spot Prague stedet at slå sig ned. Et imponerede ølkort. 10 taps og en utrolig flaskesamling fra nogle af Tjekkiet's bedste mikrobryggerier, nogle forrygende porter/stout typer, og en masse specialbryg fra Tyskland, Belgien og Slovenien. Tidligere var det her man kunne kaste sig over en **Mephistopheles** (en karakter som symboliserer selveste Satan i skuespillet Faust af Johann Wolfgang von Goethe).

En forrygende imperial stout på 14% skumhyggelige procenter. Åbent fra 11.30 – 23.00 [www.craftbeerprague.com](http://www.craftbeerprague.com)



**Beer Point, Mezibranská 19** – skråt overfor Nationalmuseet. Ligger på en stærkt befærdet gade, men så gå indenfor. Et nyt koncept, hvor man kan smage på 14 forskellige øl og selv

bestemme hvor stor smagsprøven skal være. Man lægger et beløb ind på et kreditkort f.eks. 200 CZK (kortet koster 20 CZK – ca. dkr. 7,00) og så er man klar. Gå hen til den øl man vil teste. Lægger kortet på en lille føler, skyller glasset og rykker i hånd

taget. Imens kan man som på en benzinstander, se hvor meget man har tappet, da beløbstælleren tæller ned. I det øjeblik man flytter kortet fra føleren, løber der ikke mere øl ned i glasset.

Prisen for øl er angivet pr. 100 ml (1 dl) og på den måde kan man "nøjes" med små smagsprøver. Et sjovt og anderledes koncept. Åbent fra kl. 15.00.



### Branická Formanka

De fleste der besøger Prag har med garanti passeret dette gamle legendariske ølsted i Prags centrum når man sidder i sporvognen. Næste gang – så stå af! De har åbent fra klokken 8. Her henter man selv øllet ved disken og betaler straks. På stedet serveres der øl fra bryggeriet Branik, der brygges i Prag 4 og med i samme ølkoncern som Staroprámen.



Madmæssigt kan man på stedet altid få en "strandvasker" eller en ungarsk drebricin med sennep. Et ølsted med

næsten jyske priser – et sted som ikke har forandret sig i årene og med en ganske særlig stemning.



### Ny ØLbar – Craft House!

En multitaap ølbar og flaskebutik med 27 haner med fortrinsvis tjekkisk håndværksøl fra toppen af de tjekiske craft beer bryggerier, som **Clock, Raven, The Barn Beer, Zichovec, Chroust, Sebeeria og Falkon** – bryggerier som vi tidligere har besøgt på vore ture rundt i CZ.

På stedet fås forskellige lette retter og på hjemmesiden kan man orientere sig om det aktuelle udvalg på hanerne og hvad prisen er for 0,3l og 0,5 l.

[www.crafthouse.cz](http://www.crafthouse.cz)

Adressen er Navratilova 11, Praha 1 – og der er åbent fra kl. 17.00.

*(Ps: Jeg har endnu ikke besøgt dette nye sted, men øludvalget borger for en vis kvalitet).*

### Prag 2.

**Restaurace Kulový Blesk, Sokolska 13.** Tæt ved metroen – rød linje – I. P. Pavlova – ligger dette rigtig spændende ølsted. Let at finde og stedet er absolut et besøg værd. Udover et godt køkken (and, hare, gullasch, eller rå bøf tatar – tjekkisk klassiker) er det her man finder haner med øl fra **Kocour, Matuška, Opat, Zvíkov, Svijany, Postřižinské, Primátor, Plzeň, Chodovar, Kácov, Platan. Malý Rohozec, Starobrnno, Jihlavský Ježek, Rychtář** og så skal man ikke vente længe på øl nr. 2, når det første glas er tømt. Herligt sted – også udeservering. **Restaurace U Šumavy, Štěpánská 543, Nové Město.**

En af trillingerne, mød de 2 andre under Prag 3.

U ŠUMAVY Aktuální nabídka pív	
Ceny za 0,3l / 0,5l	
Albrecht 10°, světlé výčepní (4%), Frýdlant	39,-/29,-
Pilsner Urquell, světlý ležák (4,4%), Plzeň	52,-/42,-
Zvíkovský Rarášek 11°, pšeničné (4,8%), Zvíkov	52,-/42,-
Černá Svině 13°, tmavý speciál (5,4%), Kostelec n. Č. Lesy	55,-/41,-
Matuška Broumy 12°, polotmavý ležák (4,8%), Broumy u B.	69,-/41,-
Permon P.I.P.A 14°, IPA (5,8%), Sokolov	59,-/41,-
Borloch 12°, polotmavý ležák (5,4%), Paskov	47,-/41,-
Bohemian Pilsner Ale 12°, Pale Ale (5%), Antoš – Slaný	55,-/41,-
Chotěboř Premium 12°, světlý ležák (4,9%), Chotěboř	49,-/39,-
Keras Premium 12°, světlý ležák (5%), Bechyně	52,-/42,-
Připraveno k naražení	
<input type="checkbox"/> Beskydská Hořká 14°, IPA (6,3%), Ostravice	59,-/41,-
<input type="checkbox"/> Videňský ležák 12°, polotmavý ležák (5,1%), Ctíněves	49,-/41,-
<input checked="" type="checkbox"/> Goose Ale 11°, APA (4,5%), Zichovec	55,-/41,-
<input type="checkbox"/> Malešov 12°, světlý ležák (5%), Malešov	52,-/42,-
<input type="checkbox"/> Herold 12°, světlý ležák (5,2%), Březnice	49,-/39,-

Et sted jeg forsøgte at besøge en søndag formiddag, men kom for tidligt. Åbner først kl. 12,00 om søndagen. Men interiøret ligner de 2 andre steder i Praha 3, men kærligheden til de små uafhængige tjekkiske bryggerier er den samme.

### Prag 3.

#### Det lokale spisehus!

Lige overfor Hotel Olšanka ligger en god lokal restaurant - **Plzeňka Olše** – der indikerer, at ølmæssigt, er det Urquell (**Plzeňka**) med deres ølvarianter, der har førertrøjen.

Restauranten gennemgik for et par år siden en opdatering, som tydeligvis er blevet betalt af den faste ølleverandør (**Plzeňka**). Udvendigt ligner det måske ikke noget særligt, men man bliver overrasket når man træder ind over dørtærkslen. Altid masser af gæster fra 11 – 23, og på adressen er der faktisk et rigtig godt køkken.



(**Baked Pork Knee på Olše**)

Det er her Tiger Tours gæster næsten altid indtager aftensmaden første aften i Prag, og der denne signatur ofte kan finde vore gæster. Derfra og hjem i seng er der blot 70 meter.

Vore gæster bor sædvanligvis i område 3. Žižkov-området. I Husitska gaden i Žižkov kan man inden for få hundrede meter forvise sig om hvor stort spektret af øl er i Tjekkiet. Her strækker udvalget sig fra de udbredte Urquell, Staropramen og Gambrinus til usædvanlige øl fra små bryggerier som Kout Na Sumavé Únětický pivovar, Pivovarský Dvůr Chybe og mange mange flere.

Kvarteret Žižkov domineres også af **TV-Tårnet** som ligger stejlt op ad bakke fra Husitska. For at bygge dette tårn, nedlagde man før byggeriet en gammel jødisk kirkegård. Men borgmesteren i denne bydel, Prag 3, har offentligt praleet med, at her er flere værtshuse i dag end under den 1.republik, 1918-1939. Her

er nogle oplagte udflugtsmål: Vi begynder oppe fra og ned. Hvor gaden hedder Koněvova lige ved tunnelen til Karlin kvarteret (Prag 8), ligger værts-og spisehuset **U Slovanske Lipy** hvor øllet venter på 10 haner. Ikke noget fancy sted, men **U Slovanske Lipy** er et godt uprætentiøst sted uden dikkedarer, og med et fornuftigt værtshuskøkken.

Se mere på [www.uslovanskelipy.cz](http://www.uslovanskelipy.cz)

Blot 300 meter fra Hotel Olsanka, og så er der reelt ikke grund til at bruge tid på andet i Prag – måske lige at aflægge boghandleren et besøg – den vender jeg tilbage til.

Tæt ved ligger **U Vystřeleného Oka!** Eller på dansk – "**Det udskudte øje**". Et helt specielt værtshus, som man ikke umiddelbart finder.



Urquell og Gambrinus i det udskudte øje.

**U Božich bojovníků 606/3** er adressen og



denne meget lille "gade" er en sidegade til den lange gade Husitská. Kvarteret Žižkov er opkaldt efter hærføeren Jan Žižka, og han fik jo skudt øjet ud under et slag. Deraf navnet.

Vandingshullet udmærker sig ikke ved de mest spændende øl på "tappen". Urquell, Gambrinus og Kozel, men gæsterne og stedet er sgu helt specielt.

Skal man på toilettet er det ikke svært at vide hvor henholdsvis mænd og kvinder skal søge hen, og er man lidt træet, er der opsat puder i hovedhøjde, hvor mændene kan hvile hovedet imens man forretter sin nødtørft.



for dame- og herretoilettet. Her bringer vi tegnet for herretoilettet – dametoiletter er i samme stil.

Sjove typer og en duft af sjov tobak og hash præger stedet. Her skal man ikke lede efter et skilt med WC, men der imod et særlig tegn



### Pivní lokál Ostry!

På hjørnet af gaden Seifertova og Milíčova



ligger denne hyggelige, næsten hyggelige tyske Bierstube med blå/hvide ternede duge.

Et meget populært sted, som først åbner kl.16.00, men som underligt nok har lukket lørdag/søndag.

Ren skandale. Altid en spændende øl på en af "tapperne" og så kan man nyde en tysk Currywurst.

### Pivní Klub "Pivotéka ŽižkOff"! I gaden Milíčova – ca. 50 m fra Pivní lokál



**Ostry** ligger dette lille pivoteká. Et Pivotek er et sted hvor man kan nyde det de har på hylder og haner, men også købe med hjem.

Ca. 15 siddepladser og et hyggeligt sted, med en

omsorgsfuld og hyggelig ukrainsk vært, Sergej. Med 3 haner og omkring 150 øl på hylden, kan man sagtens gå i pit i flere timer. Sergej taler russisk, ukrainsk, polsk, engelsk og tjekkisk og ejeren er engelsktalende Arty Starikov. Åbent dagligt fra 14.00 - 22.00.

### Restaurace Žižkov na Žižkově! Chelčického 1153, Prag 3

Ca. 200 meter fra Hotel Olšanka ligger denne lille hyggelige lokale kælder-restaurant, der absolut er et besøg værd. Super betjening og så er der altid en ny øl på gæstehanen, samt ellers 3 fadøl fra Pivovar Moravský Žižkov, der ligger i det sydlige Mæhren, tæt på grænsen til Slovakiet.



En lille familierestaurant, hvor man serverer en satans god gang tatar. Serveres med ristet brød og friske hvidløgsfed. Anbefales stærkt og super service.

[www.zizkovnazizkove.cz](http://www.zizkovnazizkove.cz) – åbent fra 13.00 – 24.00.

**Žižkov's første bryggeri!** I gaden Husitská 72 ligger familiemikrobryggeriet **Pivovar Victor**. Her faldbyder man normalt 5 forskellige ufiltrerede øltyper med forskellig alkoholstyrke. Den lyse Victor, den sorte Victor og så den halvmørke, Polotmavý samt IPA og

hvedeøl. Stedet huser også en glimrende restaurant – se mere her:

<http://www.pivovarvictor.cz/en/>



### Globator Knihkupectví – den legendariske boghandler i Prag!

I gaden **Stitnehó 408/16** – Prag 3 – få minutters gang fra Hotel Olsanka, ligger en boghandler. Har åbent

fra kl. 13 (fredag dog fra kl. 12), og det er ikke alle der går derind for at købe bøger!!! Nix.

Næh, bag bøger og andet kulturelt, gemmer der sig 4 haner, og så kan man enten side i stueetagen eller på 1. sal og nyde en øl og drøfte de "litterære emner".

Et must – og så er der ingen turister. De kender ikke ordet **Knihkupectví**, der betyder



boghandel. Barmanden, **Vaclav**, er en tro kopi af den gamle amerikanske albino musiker, Johnny Winter, og et noget usæd-

vanligt sted.

Altid fed stemning fredag ved 18-19 tiden.

**Ses vi dernede?**

**U Slovanské Lípy**, Tachovské nám. 288/6 Praha 3, og **Restaurace U Šumavy, Praha 2** er tvillinge værtshuse – begge med et godt borgerligt tjekkisk køkken, og **U Slovanské Lípy** ligger i gåafstand fra Hotel Olsanka. Se mere på

[www.uslovanskelifpy.cz](http://www.uslovanskelifpy.cz)



Begge steder venter 10 haner, og man kan på begge websites, se hvilke bryg, der er lige nu på

"tapperne" **Aktuálně na čepu**. Men man er fastholdende omkring øludvalg. Har kun øl fra små selvstændige bryggerier i Tjekkiet.

Begge steder er meget populære blandt de lokale, da man også spiser fornuftigt på stedet.

Den sidste tvilling, **Restaurace U Šumavy**, ligger i Praha 2 – se mere under dette afsnit.

**Pivnice U Sadu**, Škroupovo náměstí 5, Prag 3, har også et stort udvalg af øl (10 haner) og



så kan man stadig betragte fotos af de gamle kommunistiske koryfæer/despoter, som Antonín Novotný, Klement Gottwald

og Gustáv Husák. Og urinalerne på herretoiletet, skal ses..... På herretoiletet er der opstillet en række urinaler, hvor de mandlige, formoder jeg, gæster, kan frekventere urinaler, alt efter størrelse. 3-6 cm, 7-12 cm, 13-17 cm, eller 18-25 cm, der er dog sjældent kø ved sidstnævnte. **Sagde nogen millimeterretfærdighed?**

Udover at være et godt ølsted har de et godt køkken. Udeservering (indtil kl. 22.00) og et rigtig populært sted, tæt på TV-tårnet.



**Pivoteka – Beer Geek** I gaden Slavikova 1047/10 – ca. 400 meter fra Hotel Olsanka, ligger der et Pivotek. 2 haner, kun 4 stole og så 500 forskellige flaskeøl på hylderne.

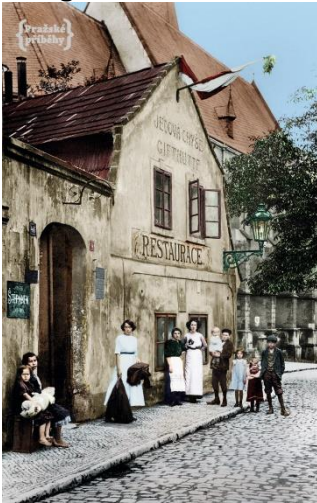
Et sted hvor man altid kan være sikker på at møde et bredt brygudvalg, man med garanti ikke tidligere har set. Også et sted hvor flere udlændige lige kommer forbi for at proviantere.



Her på dette foto får jeg serveret en velskænket Polarnat - Polární Noc fra mikrobryggeriet **Sibeeria**. Endnu et nyt tjekkisk ghost brewery.

Eftersom der kun er 4 stole, må man ofte finde sig i, i stedet, at slå sig end på en opretstående fustage eller 2.

### Prag's ældste værtshus!



Prags ældste værtshus, hed **Jedová Chýše**, også kendt som Poison Hut, en pub der går helt tilbage til det 13. århundrede. Et sted som Kong Wencelas IV jævnligt besøgte. Pubben blev opkaldt efter en hændelse, der involverede 2 af Wencelas IV's fjender, som angiveligt blev forgiftet, efter deres forsøg på at dræbe Wencelas IV i Wien.

**Jedová Chýše** havde ikke det pæneste ry og tiltrak ofte kriminelle. Ifølge legender plejede en af værtshusets ejere at binde skeer til kæder fastgjort til bordet for at forhindre nogen i at stjæle. Der blev gravet huller i bordene for at man kunne servere maden. Når der var spist op, blev huller og skeer tørret, og bordet var klar til næste gæst.

Desværre blev værtshuset revet ned i 1930'erne, men historien er da god. Men stedet er en del af Prag's historie.



### Nu skal det hele ikke handle om ØL!



Nu skal hele ikke handle om øl. Der er også noget der hedder vin! Og fakta er at den tjekkiske produktion af især hvidvin, har undergået en mærkbar kvalitetsforbedring de senere år. Der er kommet mange vinbarer eller

Vinotheker til. Og få hundrede meter fra Hotel Olšanka tæt med sporvognsstoppestedet Lipanská, ligger Vinotéka Eva.



Udefra ligner det en fransk café, men gå indenfor. Et rigtig hyggeligt sted, hvor man straks føler sig hjemme, og et sted jeg jævnligt gæster. Der er vin fra 10 haner, og imens kommer de lokale ind og henter vin på tomme plastikflasker. 2 dl. vin koster lige nu 36 CZK.

<https://evinyvina.cz/>

Åbent fra 11.00 – 20.00



### SMÄD

De senere år har flere af de gamle værtshuse i område 3 drejet nøglen om. De steder hvor der var en enkelt øl på "tappen", men så kommer nye til. De unge gider ikke de gamle steder, og vil gerne prøve nye øltyper...



Og blot et par hundrede meter eller 3 fra Hotel Olšanka er der i september i år

åbnet en ny oase.

Smäd, med 6 haner, hvor Pivovar Zichovec fra Nordvestbøhmen leverer det spændende øl. Bryggeriet har jeg tidligere besøgt og det er virkelig kvalitetsøl. Der er åbent fra kl. 17.00, og adressen er Táboritská 464/10. Smäd er slovakisk og betyder tørst, og hvem fanden er ikke det? Sjovt nok har tjekkerne ikke et a med umlaut i deres alfabet, men tilsyneladende her.

Besøgte stedet ultimo oktober i år. Et fint lille sted og hvor der bare dufter af nyt træ. Ejeren er slovak og taler flydende engelsk.





### U Tunelu

Ligger ganske vist i Prag 8, men eftersom der er tunnelforbindelse mellem Prag 3 og Prag 8, kan jeg ikke undlade at omtale dette historiske sted. En Hostinec (kro) fra 1889. Et sted jeg jævnligt kommer.

Et super lokalt sted med et godt øludvalg fra hanerne og med et godt køkken, og altid mange gæster i lokalerne.



Et sted jeg er kommet mange år, og når vejret er godt kan man sidde udenfor på en gammel Hanomag

Henschel og nyde både mad og øl.



I kan gå derned fra Hotel Olšanka, eller tage bus 175 bagved hotellet og så stå af ved 2. stoppested (**Tachovské náměstí**), og så er det bare at gå ned i tunellen. Ude af tunnelen møder I som det første U Tunelu på venstre hånd, og Prag 8 er i dag blevet et super område at gå ud og spise og nyde de lokale restauranter og cafeer. New York Times har udnævnt Prag 8 – Karlín – som et meget hot sted. U Tunelu er ikke hot, men bare godt og hyggeligt.

Adresse: Thámova 396, Prag 8.

[www.utunelu.cz](http://www.utunelu.cz) – åbent fra 11-23 – men lukket lørdag og søndag.

### Og så til Nusle området - Prag 4:



Pubben **Zlý Casy** (Bad Times – dårlige tider). Men stedet er alt andet end dårligt. Den ambitiøse ejer har i dag 24 haner til fadøl og hver eneste øl kommer fra små, sjældent sete, bryggerier i

Tjekkiet. Rigtig mange sjældne tjekkiske øl og udenlandske ditto – af og til også fra danske Mikkeller. Adressen er **Čestmírova 5, Prag 4**.

Der går ikke metro til ølstedet, der ligger om hjørnet ved Namesti Bratri Synku. Det letteste er at tage sporvogn 11 oppe fra Flora, og i retning mod Spořilov og så stå af ved stoppestedet nám. Bratří Synků.



**Zlý Casy** har blot 65 siddepladser i den hyggelige kælder. Desuden har de pladser i en vinterhave og 80 pladser i gårdhaven under parasollerne. Stedet har også et godt køkken så der er egentlig ingen grund

til at se andet af Prag!

### Prag 5!



Et af mine favoritsteder i Prag 5 (Smíchov) er **U prince Miroslava** (15 haner), beliggende i gaden K Vodojemu, men bøvlet at finde.

Derudover vil jeg anbefale Prag 2, 3, 4, 8 og 10. Alle 5 bydele der har rigtig mange spændende knejper med et flot udvalg på "tappen".



**Kaffe, the og chokolade!**

Nu skal det hele jo ikke handle om øl, for Prag bugner af små steder hvor man tilbyder spændende kaffe og the serveringer, men også chokolade i alle afskygninger, hvor bønnerne, er dyrket i såvel Asien, Afrika og Sydamerika. Tillad mig at anbefale det lille familiested, **Café Choco** **Café U Červené židle**, inde i det inderste Prag.



Adressen er Liliová 250/4, Prag 1, og der er åbent fra kl. 10.00 – 20.00, og ja de har også kaffe, the, små lette retter og kager.



man at frekventere restauranterne lidt fra centrum betales typisk en lavere pris for samme kvalitet.

Der er restauranter i alle prisklasser, og de mest ydmyge ølsteder, er fortæringen oftest en "**strandvasker**" (**utopenec**) – en lille kraftig fed pølse, der ligger og suger til sig i et glas med eddike, løg og krydderier.



En slags syltet pølse, kan man vel sige. Serveres med brød (**chleb**) og sennep (**horcice**). Godt til øl.

Med det generelle prisniveau er det muligt - om ikke lige i centrum - at

indtage en mættende veltillavet tjekkisk tretrinsraket, bestående af forret, hovedret, dessert samt en flaske vin for ca. 180 dkr. Selvfølgelig kan man spise billigere, hvilket som regel er gode og spændende oplevelser. Buffetstederne er de billigste - og kan vel nærmest oversættes som cafeteriaer.

Nogle delikatesseforretninger - **Lahůdky** - rækker gerne mad og drikke over disken. Det er en oplevelse, og maden er særdeles lækker. Typisk serveres der sandwiches med pate, skinke og røget laks. Herudover kan I selvfølgelig få pizza, pølser og pandekager - og f.eks. Pizza Hut, KFC og McDonald er desværre også en del af det tjekkeske gadebillede.



Og når nu I har bevæget jer over i Prag 8, så kunne man jo lige gå hen på **Bad Flash Bar Karlin**, Březinova 451. Et super ølsted. Kun øl og lidt snacks, men for satan hvor er det godt. Åbner først kl. 16.00.



### Restauranter

Restaurant på tjekkisk hedder Restaurace - det er nemt at forstå. Men ordene Hospoda og Hostinec benyttes også, og kan oversættes som en kro.

Mange ølstuer er restauranter, og mange restauranter er ølstuer. En tommelfingerregel siger, at jo finere restauranten er, jo sjældnere ses fadøllet. Øllet er derimod kommet på flaske og drikkekortet præges af gode sydbøhmiske og slovakiske vine. Udenlandske vine ses også - men pas på. Prisen er højere – nogle steder endda meget høj. Samme forskel er der på de måltider, der indtages. Vælger



**Et godt tip: Ingen forlader Tjekkiet uden at have frekventeret tjekkeske klobása (ristede pølser) med sennep og groft brød.**

**Sateme godt.**

**Maso** - betyder slagter/kød på tjekkisk. Og mange af disse forretninger har udover salg af kød, pålæg etc., tillige udsalg af varme retter med brød og drikkevarer. Her står man op. Lige overfor Hotel Olšanka ligger der en flot slagterforretning, hvor man netop kan spise sin frokost – stående med en øl eller andet til. Gør som tjekkerne og få en folkelig og god oplevelse og til en billig penge.



### Restaurace U Pinkasů

Dette sted emmer af politisk historie, og så sandelig også Ølhistorie. Det var netop her man

i 1843



for første gang i historien serverede Pilsner Urquell fra fad. Altså i år for 180 år siden, **utroligt**. Men det var også her at Václav Havel få dage efter at det

politiske system brød sammen, at Havel proklamerede at han ville stille op til valget som præsident den 29.



december 1989. På stedet ser man det legendariske foto af Olga og Václav Havel.

Men som allerede anført, det første sted i verden hvor Urquell blev skænket fra fad. Stedet råder også også en usædvanlig beergarder (**Zahrádka**) med gotisk klimaanelæg!

Dette skal ikke beskrives her – oplev det selv.

### Prag 1:

#### Prisbillige spisesteder i Prag centrum!

Vi ved jo alle at gå på restaurant i centrum af en storby er dyrere. Det gælder også Prag. Der er som i alle andre storbyer mange turistfælder hvor priserne på både mad og øl er pustet op. Men tjekkerne spiser sgu da også i centrum! Men hvor går de da hen? Her kommer nogle tips.

Som jeg har skrevet andetsteds i denne epistel, så kan man på de allerfleste restauranter spise billigt mellem 11.00 og 14.00. Dagens menuer. Det hedder på tjekkisk "**denní menu**". Og restauranterne har dagligt en række retter man kan vælge imellem, og efterhånden som retterne bliver udsolgt, bliver der færre at vælge imellem.

#### Kantýna!

Spis frokost eller middag i kantinen. Kantýna. Ikke en kantine i vor forstand, for det er både "kantine" og slagterforretning. (řeznictví).

Beliggende nær ved Mucha museet på adressen Politických vězňů 1511/5, 110 00 Nové Město. Fra bank til pub. Kantýna er indrettet i en gammel smuk bankbygning med

meget smukt bemalede lofter, og på stedet kan man enten købe diverse kødudskæringer med hjem eller få det tilberedt på stedet evt. grillet.

Men det skal altså handle om "kantinen"! Menukortet skifter hyppigt og ovre i køkkenområdet kan man se hvad kokkene har fundet på og tilberedt. Priserne er anført pr. 100 g, og så vælger man jo selv hvor meget eller hvor lidt der skal indenbords. ½ l Urquell koster 65 CZK. <https://www.kantyna.ambi.cz/en/> - åbent fra 11.30 - 23 dagligt. OBS! Man kan **ikke** reservere bord. Man kan enten sidde ned eller stå op ved det meget lange bord og spise. Men der er som regel plads.

### Restaurace Mincovna



Staroměstské nám. 930/7. At spise på den gamle rådhusplads er ikke billigt! Generelt Overprized beer and overprized food. Og kvaliteten følger ikke altid

prisen.....Og så er det næsten Urquell, der er på alle haner i området. Men faktisk ligger der på Staroměstské nám. 930/7 en tjekkisk restaurant, hvor man kan spise godt og efter beliggenheden til en meget fornuftig pris. Ikke et turistet sted, men et sted tjekkerne kommer....

Mincovna ligger i det ene hjørne på den gamle rådhusplads bag Jan Hus monumentet. Tilbage i det 17. århundrede blev der på stedet præget mønter. Absolut et besøg værd hvis man agter at kaste sig over den traditionelle tjekkiske kogekunst. I gamle dage var det her man prægede mønter.....

<https://www.restauracemincovna.cz/>



### Jídelna Světozor



Under coronaen var jeg i Cinema Světozor tæt ved Wenzelaspladsen. 5 stop med sporvogn 5 eller 9 fra Hotel Olšanka

(stoppested Václavské náměstí).

Måtte bare se den tjekkiske film om Vaclav Havel med engelsk undertekst. Super film.

Godt jeg gjorde det, den kom ikke de danske biografer. Biografen ligger i en passagen Světozo (Pasáž Světozo) ved stoppestedet og går man ind i passagen og ned i kælderen

møder man en restaurant eller snarere et cafeteria, Jídelna Světozor.

Et lokalt prisbilligt spisested hvor tjekkerne kommer og spiser deres frokost. Der er mange dagens retter at vælge imellem og menuerne står også på engelsk. Åbent 6 af ugens første dage fra 10 - 15. På stedet drikkes der Kozel til en meget lav pris, 39 CZK for 0,5l. En middag med supper og hovedret koster bare i oktober priser 159 CZK.

<https://jidelnasvetozor.webnode.cz/>

### U Červeného páva (den røde påfugl)!



Et andet godt spisested inde i den gamle bydel, i centrum, er den røde påfugl. Kamzиковá 544/1. Utroligt at man helt inde i

centrum, i denne lille sidegade kan spise et særdeles godt tjekkisk måltid og det til en meget fornuftig pris. Men gaden kan være svær at finde, så brug google maps.

<https://www.facebook.com/redpeacockrestaurant/>



Restaurant Mlýnec!



Hvis man nu vil prøve noget helt andet, en tjekkisk toprestaurant, så afsat ca. 100 Euro pr. person incl. en for drink, en 4-retters menu og en god flaske vin og kaffe, og du vil gå derfra en oplevelse rigere. PS: Husk drikkepenge...

Er man tidligt ude kan man være heldig at reservere et bord med udsigt til Karlsbroen, og mere romantisk blive det næsten ikke.



Besøgte restauranten i september i år og det var en super oplevelse. Mlýnec ligger i en gammel vandmøle og Mlýnec betyder kværn. Mlýnec åbner først kl. 17.00, og bordbestilling tilrådes stærkt. Læs mere her

<https://www.mlynec.cz/en/>

### Naše maso

Dlouhá 727/39 beliggende i Gourmet Pasáž Dlouhá.

Det er ikke en helt almindelig restaurant.

**Naše maso - Vores kød.** Men det er heller ikke en helt almindelig slagter.

Det er en slagterforretning men i aften timerne også en restaurant. En hybrid. Dog ikke stedet hvor veganere valfarter, for det handler om kød. Godt kød. Vores kød.

Og det forstår de sig på - i dagtimerne som **that there won't be much salad at our dinner**."



Gå derind ved frokosttid og accepter at der er kø og lidt ventetid for at få en forrygende sandwich. Bedre bliver det bare ikke. Oppe i loftet hænger der et bord med 4 stole, som om aftenen hejses ned og så er der restaurant. Det er et must at bestille bord, og det er slagteren der 100% bestemmer, hvad der serveres.

Drikkevarer fås på stedet. Læs mere på <https://www.nasemaso.cz/en/> og husk at uden bordbestilling, skal man ikke forvente at indtage en middag midt i slagterbutikken – omgivet af kød. Vores kød - **Naše maso** – finder I på adressen, Dlouhá 727/39, Prag 1.



### Kavárna Adria

Národní 36, 110 00 Nové Město

<https://caffeadria.cz/en/>

Et sted de fleste overser. Dog **ikke** de lokale.

Denne café ligger på 2 sal i **Pálac Adria** og fra



den flotte terrasse er der den smukkeste udsigt til nogle af Prags flotte historiske bygninger, kun et par hundrede meter fra bunden af Wenzelaspladsen.

Ellers sidder man indenfor i dette unikke sted, hvor man både kan nyde diverse kager og kaffe, lækker frokost (mellem 11 og 14) og ellers indtage en god middag om aftenen.

Mellem 11 og 14 kommer de lokale og vælger frokosten ud fra dagens retter. **En suppe koster 59 CZK og en frokostret 179 CK. Dog koster suppen kun 45 CZK**, hvis man snupper frokosten med. Nød i september en dejlig cremet spinatsuppe røget laks og en tallerken kartoffelmos med helstegt nakkefilet, forårsløg, baconern og blommesauce. Mums. Det flydende brød er Hubertus fra Pivovar Kacov.



### Spise i et tårn? Ja, tja, hvorfor ikke?

Prag har rigtig mange tårne (věž), hvorfra udsigten er formidabel. Det koster normalt at komme op i højderne, men flere steder kan man komme op til en lavere pris. En early-bird pris mellem 09 og 10 om formiddagen. Men hvorfor ikke kombinere de 2 ting. Indtage frokost eller middag i et 650 år gammelt gotisk klokketårn?



### Restaurant Zvonice

(Klokken), Jindřišská 33, 110 00 věž-Nové Město. Restauranten ligger på 8.

sal, og der er **INGEN** elevator.

Det er ikke helt billigt, men man kan indtage sin frokost 11.30 – 14.00 eller middag i nogle helt unikke omgivelser, omgivet af de gamle

tårnklokker, og smider man et par mønter er der klokkeklang! Jo, jo. Den er god nok.

**OBS: Der gives 20% rabat på regningen, OM AFTENEN, hvis der betales kontant med CZK, Euro eller Dollar.**

**OBS: Stedet huser i stuetagen også en anerkendt whisky bar.....**

Sporvogn nr. 5 eller nr. 9 fra Hotel Olšanka, og stå af ved stoppestedet Jindřišská (4. stop)

[https://www.restaurantzvonice.cz/cz/#lunch\\_menu](https://www.restaurantzvonice.cz/cz/#lunch_menu)

### Prag 2:

Der ligger flere spændende restauranter, også til lidt højere priser i Prag 2 – og specielt i området omkring **Náměstí Míru**. En flot plads med en imponant kirke og rundt omkring pladsen og i de nærliggende sidegader, ligger der et utal af caféer og restauranter. Man fornemmer at beboerne i Prag 2 har lidt flere midler at gøre godt med end i Prag 3.

Tag sporvogn 15 op til Flora, og herfra sporvogn 10 eller 16, eller hop i metroen, og efter 2 stop, har man nået Náměstí Míru (**grøn linje**). Eller brug apostlenes heste. I julemåneden er der på pladsen et hyggeligt lokalt julemarked og til lidt andre priser end i centrum.

I Prag 2 vil jeg stærkt anbefale **Restaurant SOVA (Uglen)**, i gaden Balbínova – en sidegade til Anglická. Et super sted hvor kokkene har givet det traditionelle tjekkiske køkken et meget moderne twist.

Når middagen er nydt med gode tjekkiske hvide vine, kan man jo lige besøge genboen, **NUBEERBAR** – en craft beer bar – for at få en godnat øl, hvor man kan vælge frit fra 22 haner. Åbent fra 16.00 – 23.00.

[www.nubeerbar.cz](http://www.nubeerbar.cz) Et fint ølsted med udeservering og lige overfor et lille sted hvor der ofte er koncerter, **Balbínova poetická hospůdka**. [www.balbinka.cz](http://www.balbinka.cz) Her kan man se det kommende musikalske program. Man kan reserve hjem mefra og ingen musik uden øl. **Gambrinus, Velkopopovický og Urquell** præger stemningen. En ½ l Urquell fra tank koster blot 56 CZK og en half and half **Řezané pivo**, samme pris.

Den ultimative restaurant oplevelse i Prag! **Dinner in the Sky**. Nogle har det bedst nede ved mulden (undertegnede), andre skal op i luften. Og man kan bogstaveligt talt spise i

luften i Prag. Ikke bare en roof top restaurant, men rigtig oppe i Guds himmel. 50 m hævet over jorden.



Tidligere skulle man indfinde sig i den smukke park, **Riegrový sady**, ikke så langt fra vort hotel, men nu er adressen **Dvořákovo náměstí 110 00**, nede ved floden Moldau. Et bord med 22 gæster løftes med en kran op til en højde på op til 50 meter over jorden. Fra midten af bordet serverer en tjekkisk topkok og hans team en unik middag. En lunch koster 2290 CZK og en 4-retters middag 4.190 CZK. Og hvis man vil nyde middagen ved solnedgang er prisen 5.850 CZK. Men oplevelsen er meget søgt, så man skal være hurtig. Reservering sker på [reservations.dinnerinthesky.cz](http://reservations.dinnerinthesky.cz) og læs mere på [www.dinnerinthesky.cz](http://www.dinnerinthesky.cz)

Hvis man ikke er til skydinner, kan man i stedet besøge den smukke ølhave i **Riegrový Sady** - Open Air Pub. Her kan man også nyde et glas vin og få lidt at spise.

### Prag 3:

I området omkring Hotel Olšanka ligger der



et utal af restauranter såsom super gode koreanske (**Bibimbak Korea**, Chlumova 12/1, kinesiske, mexicanske,

pakistanske og selvfølgelig et utal af tjekkiske – på forskellige niveauer.

En af de mest populære restauranter er **Pizeňka Olše**, har jeg allerede beskrevet nærmere, så nu tager vi så **Restaurant Lavička**, et par hundrede meter fra vort hotel, på gaden Seifertova 303/77 anbefales. Et



fornuftigt spisested med en god betjening og med mulighed for at spise ude når vejret tillader det – da stedet har en hyggelig gårdhave bagved.

### Toiletter

Standarden på de tjekkiske toiletter er forbedret stærkt de senere år, og er de fleste steder oppe på et højt hygiejnisk niveau – ofte bedre end det vi ser i DK, men det er dog stadig muligt at finde toiletter, hvor der kun er papir men ingen sæbe eller håndklæde eller papirhåndklæder, eller toiletter med vand og håndklæde – men ingen sæbe eller toiletpapir, etc.

Det tilrådes derfor altid at medbringe en lille pakke papirlommeletter for en sikkerheds skyld.

Flere og flere steder er det kotymed at betale 5 eller 10 CZK for brug af toilet, hvilket som regel medfører en højere toilet kvalitet.



Varehuse og legetøj Varehuset Kotva (lige overfor Palladium) og Mai (Tesco) kan også være stedet hvor I finder netop det, ikke I mere troede

fandtes.

Trælegetøj og marionetdukke kan med fordel købes på de forskellige markedspladser i byen, bl.a. på Prags ældste marked Havelka, Prag 1.



### Tøj og beklædning

Tidligere var der adskillige velforsynede tøjforretninger i det centrale Prag, men efter opbruddet er det som regel de store mærkevare- kæder, der har placeret sig på de centrale steder.

Tidligere valfartede mange danskere ud til Prag's største marked, Pražská tržnice (det "gule eller sorte marked" om man vil) der lå ved den røde metrolinie C ude i nærheden af Holešovice.

Det er der ingen grund til længere. Det er lukket, men i hal 22 er der et seværdigt Farmers Market, hvor der sælges alt fra frugt, grønt, krydderier, ost, fisk, røgvarer, bagværk etc.

### Åbningstider

Allerede fra morgenstunden er tjekkerne ude og handle – brød, grøntsager, kød etc., men normalt foregår butikshandelen mellem kl. 7.30 og 18.00. Om fredagen lukker butikkerne først kl. 19.00, om lørdagen kl. 12.00 eller 13.00. Indkøbscentre og store supermarkeder

har dog mere liberale åbningstider. Mange butikker - navnlig i mindre byer - holder stadig siesta mellem kl. 12.00 og 14.00.

Men rundt omkring Praha og de store provinsbyer er de i sidste 6 – 8 år opført flere store butikscentre, hvor det er engelske Tesco eller franske Carrefour der sætter dagsordenen for åbningstid. Tesco er kendt for at holde åbent flere steder døgnet rundt – og kun lukket 2 dage om året. 25. december og 1. januar.



Bankerne har åbent mellem kl. 8 og 15. Om onsdagen er der lang åbningstid til kl. 18.00 - og det er køerne normalt også.

De fleste museer og statsseverdigheder holder lukket om mandagen.



## Drikkepenge

Tidligere blev drikkepenge mange steder betragtet som almisser. I dag er det en selvfølgelighed at runde regningen hos frisøren, natklubben, restauranten og i taxaen op med 10 %. Men - undertegnede finder det kun relevant at give 10 % på restauranten, hvis betjeningen har været OK. På hotellet plejer jeg at lægge et eller andet til rengøringspersonalet. Nogle mønter eller et stykke chokolade.



## Kunstudstillinger

Sternberg Paladset, Hradčanské nám. 15, Praha 1. Udstillingen

rummer europæiske samlinger, herunder fransk kunst fra det 19. og 20. århundrede. Der er åbent for besøgende dagligt mellem kl. 10.00 og 18.00 - mandag undtaget.

**St. Agnes Kloster**, Anezská Ulice, Praha 1. Et gammelt men utroligt smukt kloster, der rummer nogle af de mest betydningsfulde tjekkiske malere. Det er undertegnede favorit,

når det handler om inspirerende malerkunst. Et besøg her kan evt. kombineres med et besøg i det jødiske kvarter.

## Vinbarer i Prag!

Og denne i et historisk kvarter. Skråt overfor Agnes klostret ligger **Vinárna U sv. Anežky**. Her huserede tidligere Karel Novotný - en ældre gråhåret hyggelig herre. Karel talte ikke andet end tjekkisk, men han døde desværre i september 2022, og nu fører hans søn, der også hedder Karel, stedet videre i faderens ånd.

Fine tjekkiske vine, et helt andet niveau end de vine man sidder og høvler ned på et tjekkisk værtshus. Men Karel har også øl på "tappen".

Og så var Karel, del ældre, faktisk stor fan af det danske monarki. I skænkestuen, max. 15 pladser, finder man fotos af både den danske dronning og kronprins. No, den er god nok. Vinstedet ligger overfor Prag's mindste hus, der tidligere (**skriver tidligere**) husede et bordel.

Har åbent fra kl. 16.00, og man kan sidde udenfor i godt vejr.

## 'Wine bar "Na skleničku"



Der er rigtig mange vinbarer i Prag. Men denne er en selvbetjent vinbar - lyder det ikke dejligt? Man kan enten købe enkelte glas eller smide omkring 400 CZK og så kan man bare fylde op igen. **Igen, igen og igen**. No limit.

Denne vinbar hvor alle vine er fra anerkendte moraviske (Mæhren/Morava) vinproducenter, ligesom stedets pølser og snacks også kommer fra små gårde og små slagtere i Moravia og Šumava.

Adressen er Jindřišská 901/5, og "Na skleničku" ligger inde i en passage (**Pasáž**) – og har åbent fra kl. 16.00 – 01.00. Sporvogn nr. 5 eller nr. 9 fra Hotel Olšanka, og stå af ved stoppestedet Jindřišská (4. stop) <https://www.nasklenicku.com/>

**Det gamle rådhus, Staroměstské náměstí,** Praha 1. Åbent daglig mellem kl. 10.00 og 18.00 - også om mandagen.

**Huset med stenklokken, Staroměstské náměstí,** Praha 1. Åbent daglig mellem kl. 10.00 og 18.00.

Herudover kunne man selvfølgelig anbefale andre kunststillinger, men de 4 ovenfor anførte, er dem jeg personligt bedst synes om.

## Museer

Der er et væld af museer i Prag, og jeg omtaler her kun få.



**Nationalmuseet,** Václavská nám. 68, Praha 1, rummer geologiske, mineralogiske, forhistoriske samt kulturhistoriske samlinger. Museet rummer desuden en stor afdeling om USA og indianere samt om Europas mørke periode - Nazitiden. Museet's arkitektur er fantastisk og alene et besøg værd.

Museet ligger for enden af Vaclavske Namesti.

**Naprstek museet,** Betlémské nám. 1, Praha 1, er en del af nationalmuseet og rummer afrikanske, asiatiske og amerikanske kulturer.

**Museer for tjekkisk musik** (en del af nationalmuseet) Bedrich Smetana Museet, Novotného lávka, Praha 1, er åbent daglig mellem kl. 10.00 og 17.00 - undtagen tirsdag. Antonin Dvorak Museet, Karlova 20 (kroningsvejen), Praha 2 er åbent daglig mellem kl. 10.00 og 17.00 - undtagen mandag.



**Prags tekniske museum,** Kostelní 42, Holesovice - beliggende i Prags gamle arbejderkvarter.

Museet rummer flyvemaskiner, gamle biler og kæmpemæssige damplokomotiver, samt en af verdens fineste samlinger af fotografiapparater - herunder stereokameraer, ure og astronomi.

Nogle af Tycho Brahes instrumenter er bl.a. endt på dette museum. Herudover kan man se en stor udstilling af gamle danske motorcykler - Nimbus - hvordan disse prægtige maskiner, så end har endt deres dage her. Herudover er museet indrettet således at der er nedgang til et minemuseum, hvor man dykker ned i gamle minegange etc. Åbent dagligt mellem kl. 9.00 og 17.00 - undtagen mandag.

## Trabant muzeum Praha Motol!



De allerfleste forbinder den lille totakter med murens fald, og så måtte man som regel holde sig for næsen, når udstødningen fra den lille bil blæste ud.



Den første model kom på gaden i 1957. Første år blev der produceret 50 stk. og produktionen toppede i 1982 med en produktion på 121.603 stk. Produktionen stoppede 1991 med 9.934 stk. En bil næsten alle har en

holdning til. Hvis man savner den lille totakter og historien bag dette køretøj, bør man opsøge det forholdsvis nye museum i Prag 5.



Hop på sporvogn 9 ved Hotel Olšanka og stå af ved stoppestedet Hotel Golf. Turen tager 28 min. - ca. 8 km.

Ved ankomst til stoppestedet går man ca. 60 meter tilbage og man ankommer til museet. Entrépriser i 2023:



Voksne 139 CZK og seniorer + 65, 99 CZK. Se mere på [www.trabantmuzeum.cz](http://www.trabantmuzeum.cz)

### Memorial to the Victims of Communism!



Et af Prags mest tankevækkende statuer fra den kommunistiske tid (1948 – 1989) ligger på adressen **Újezd 420, på Malá Strana** (Lillesiden), lige på den anden side af Moldau (Vlatava). Statuen er beliggende ved bunden af Petřín højen(bakken),

og man mindes de mange tusinde ofre for kommunismen. Og man ser langsomt hvordan mennesker nedbrydes.

Hvis man var en ung tjekkoslovak, da kommunisterne tog magten ved et kup i 1948, så var man en gammel tjekkoslovak, da kommunistpartiet gav magten tilbage til folket i 1989. Det har utvivlsomt kostet mange menneskelige lidelser. Kunstneren Olbram Zoubek står bag den bronzeskulptur for foden af Petřín bakken, hvor 7 menneskelige figurer står på en trappe. Kun ét menneske er helt, men de øvrige mennesker er mere eller mindre fragmentariske. På et skilt kan man læse: **"Kommunismens ofre 1948 - 1989: 205.486 dømt, 248 henrettet, 4.500 døde i fængsel, 327 dræbt ved grænsen, 170.938 borgere emigreret.** Så hvis man tager med sporvogn nr. 9 fra Hotel Olšanka. 17 min. står man af ved stoppestedet **Újezd**.



Torsdag den 29. juni 2023 besøgt landets nye præsident, Petr Pavel og first lady Eva Pavlová dette mindesmærke, for at ære kommunismens ofre.

Krydshenvisning se side 10 - **Craft Beer Spot Prague**.



Det militærhistoriske museum (Vojenské historické muzeum), Hradčanské náměstí. 22, Praha 1 (på borgområdet).

Tjekkiets "tøjhusmuseum" med store samlinger af historiske våben og uniformer. Museet ligger i et af de flotteste palæer – Renaissance Palæet, Schwarzenberg.

**Kunstindustrimuseet** beliggende på adressen Listopadu 2 - tæt ved Prag's jødiske bydel er et must, hvis man ønsker at stifte bekendtskab med en af verdens største glassamlinger eller betragte de indviklede ure som Kejser Rudolfs den andens urmager, Erasmus Habermel fremstillede.



### Det kommunistiske museum!

[www.muzeumkomunismu.cz](http://www.muzeumkomunismu.cz)



**"Hvis man sætter kommunister til at styre Sahara-ørkenen, vil der være mangel på sand efter 5 år"** sagde Winston Churchill. Karl Marx og Vladimir Lenin venter på adressen V Celnici 1031/4, Prag 1, tæt ved nám. Republiky. Musseet har fået ny adresse og meget mere plads, og nu endnu mere seværdig end tidligere. Det er ikke bare et museum med fotos og andet, men også med effekter fra datidens æra. En butik, et værksted, hvordan boliger var indrettet, datidens køretøjer, et afsnit om murens fald etc.

Det oprindelige museum åbnede i 2001, og jeg besøgte det kort efter åbningen, og det vækker nostalgiske minder. Her opulles bl.a. toilet-papirkrisen, der fik mange tjekkoslovakker til at tørre røv i kommunistpartiets avis, Rudé Pravo, fordi den havde de største sider og den bedste papirkvalitet Og så var den aldrig udsolgt!!! Museet blev i øvrigt etableret af den amerikanske forretningsmand, Glenn Specker i 2001.

Entré for voksne i 2023 er CZK 380,00 og for seniorer 65+ dog CZK 320.

Se mere på: [www.muzeumkomunismu.cz](http://www.muzeumkomunismu.cz)



### Army Museum Zizkov!

Når man kommer kørende ind til Prag, kan man ikke undgå at se et større gråt bygningsværk oppe til venstre. Foran venter Europas største rytterstatue.

Museet har igennem flere år været under renovering og genåbnede på Tjekkets nationaldag den 28. oktober 2022 med landets præsident Miloš Zeman (askebægeret). Museet er nu interaktivt og man kan bla. opleve hvordan det var at opholde sig i en skyttegrav.

Der er gratis adgang og åbent dagligt fra 10.00 – 18.00. Mandag er lukkedag.

Man kan stå på bus 175 bag Hotel Olšanka, og stå af ved stoppestedet U Památniku.

[www.vhu.cz](http://www.vhu.cz)

Endvidere kunne jeg foreslå et besøg i **Planetariet, Statens jødiske museum eller Transportmuseet.**

**Men**, man bliver så satans tørstig af de støvede steder, så hvorfor ikke slå fluer med et smæk.



Besøg **Prague Beer Museum** på adressen Dlouhá 720/46, Prag 1 – 359 meter fra Linie B – Nám. Republiky. Tager men en sporvogn 15 eller 26 fra Hotel Olšanka og efter 9 min. og 5 står man af på Nám. Republiky og så kan man nøjes med 80 meter.

Et skønt museum med 30 haner – unikke tjekkiske øl og til lidt højere priser – det er jo område 1.

**Hvem siger at museumsbesøg skal være kedeligt?**

***”Den søde tjener hedder i øvrigt Lenka Josefiová”.***

**Et tankevækkende minde!**

Prag har flere banegårde, men und jer selv et



besøg på hovedbanegården, **Hlavní nádraží** på adressen Wilsonova 8 – tæt ved Statni Oper. Her møder man dels et mindesmærke, men også en togdør med børn og forældres håndaftryk på glasset, da de sagde farvel, til hinanden, for altid.

Vi skal tilbage til 1938 hvor Hitler-Tyskland invaderede Tjekkoslaviet. Dette berørte en britisk børsmægler, **Nicholas Winton**, så meget, at han fik arrangeret 8 togtransporter med i alt 669 børn – langt de fleste jødiske – til England. Her sørgede han for at skaffe engelske plejefamilier, som børnene kunne bo hos. Transporterne blev stoppet af tyskerne den 2. august 1939. De fleste af disse børn så aldrig siden deres forældre.

Nicholas Winton døde i 2015 – 106 år gammel – og jeg vil anbefale jer, at klikke ind på dette link,

[https://www.youtube.com/watch?v=6\\_nFuJA\\_F5FQ](https://www.youtube.com/watch?v=6_nFuJA_F5FQ), det varer kun 1.40 min, og så vil I se et både bevægende og tankevækkende klip fra et engelsk TV-program.



**Ps:** Hele denne redningsaktion og historien om Nicholas Winton kommer nu som film, som får dansk premiere den 20. juni 2024. Filmens navn er **One Life**, og det er **Anthony Hopkins**, der spiller rollen som **Nicholas Winton**, og hans hustru spilles af svenske **Lena Olin**. Bedre bliver det vel ikke?

**Afhopperne af Jesper Clemmensen!** I begyndelsen af 2020 udkom bogen *Afhopperne* på forlaget Lindhardt & Ringhoff. En bog der har høstet ualmindelig flotte anmeldelser. Rigtig mange østeuropæere brugte frem til Sovjetunionens totale kollaps, Danmark som springbræt til friheden i Vesten.

Bogen handler om 2 jødiske familiers lidelser under Holocaust og siden bag Jerntæppet.

**Søndag den 24. juli 1960** – godt et års tid før Berlin Muren opførtes – **kneb Jan Rocek øjnene sammen, tog en dyb indånding og sprang med sin søn Thomas i favnen ud over rælingen på det østtyske udflugtsskib, Seebad Ahlbeck**, der tidligere samme dag var afsejlet fra Warnemünde og nu lå ved kaj i Gedser, hvor man dog ikke måtte gå i land.

Lige inden han sprang, havde han skubbet sin kone og yngste søn i vandet, hvorefter de blev fulgt af hendes mor.

Skibets besætning satte en båd i vandet for at hente afhopperne ind, med venlige danskere, så på kajen hvad der skete, og hjalp dem i land.

Næste dag skete det igen, for Jan Rocek's nære ven, Arnost Reiser, en anden tjekkisk familie.

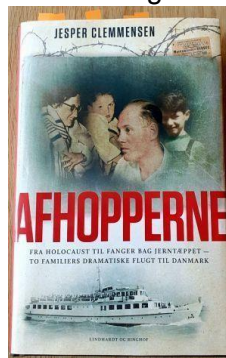


I september 2019, blev der i fortovet ud for adressen **Nad Olsinami 5, Prag 10** (tæt på metroen Strašnická, grøn linje) nedlagt 3 snublesten med

de gyldne plader, som sætter denne unikke historie i relief. Jan Rocek's familie boede på denne adresse, før de blev deporteret.

Jeg gjorde min gamle tjekkiske ven, Robert, opmærksom på denne nye bog, og han kontaktede straks sit forlag i Prag, men henblik på at overveje oversættelse og udgivelse. En tjekkisk historisk institution, arbejder netop nu med at grave lignende historier frem fra nazismens og kommunismens tid, så man aldrig glemmer: Læs/lån bogen og tag så

derud! Prag emmer af historier fra 2. verdenskrig.



### Stolpensteine/snublesten!

Mange steder i Prag kan man se disse specielle brosten. Tyskerne kalder dem for Stolpensteine – vi kalder dem for snublesten. Lige nu er der ca. 300 sten rundt omkring i Prag – flest selvfølgelig i Prag's gamle jødiske kvarter – **Josefov** (Prag 1). Disse sten fortæller hvem der fra adressen blev deporteret til en KZ-lejr, flygtet til f.eks. USA, deres fødselsdato, og hvornår de omkom/blev myrdet i Holocaust.



Initiativet til disse sten, der er mindesmærker til ofrene for nazistiske forfølgelser, herunder jøder, politisk aktive, homoseksuelle, romaer og handicappede, kom fra den tyske kunstner, **Günter Demning** (født 1947 i Berlin).

### Da russeren blev fjernet!



**Ivan Stepanovitch Konev** – en statue der i april 2020 medførte en diplomatisk krise

mellem Tjekkiet og Rusland! Ivan Konev var en af de sovjetiske generaler, der var med til at besejre nazisterne under 2. verdenskrig og således med til at befri Tjekkioslovakiet. Han fik en statue. Og på et besøg i Prag i september 2019, nåede denne signatur lige at hilse på.

Men den 3. april 2020, fjernede tjekkerne statuen.

Nu er den væk, så spar turen derud.



Rusland mener nu, at tjekkerne har skændet et symbol for Ruslands ære, og vil gerne betale for, at Konov får den sidste rejse til Moder Rusland. Men angiveligt får han varigt ophold på et tjekkisk museum.



Statuen havde længe delt vandene i Prag, ligesom den flere gange var

udsat for hærværk. Efter statuen var væk placerede tjekkiske aktivister i stedet Putin på et toilet på opsatsen...

Det har næppe gjort magthaverne i Moskva i bedre humør.

**PS: Konev havde også et stort ansvar for nedkæmpelse af opstanden i Ungarn i 1956.**



**”Gå hjem Ivan, Natasja venter på dig”!**

VM i ishockey blev i maj 2023 afholdt i Finland, og her hejste tjekkiske ishockey fans det ukrainske flag, og arrangørerne pålagde så de tjekkiske fans, at fjerne flaget da man ikke må flage med flag for lande som ikke deltager i VM. Og Ukraine var ikke med i A-gruppen. Det afskrækkede dog ikke de tjekkiske fans.

De mødte så op til næste kamp med 1 hvidt flag delt i 2 med ordene ”Imagine og blue colour og yellow colour”. Ved siden af det hvide flag havde de tjekkiske flag med ordene **”Gå hjem Ivan, Natasja venter på dig”** som en påmindelse om Warszawa- pagtens overfald på Tjekkoslaviet i august 1968 og invasionen af russiske tropper i Tjekkoslaviet. Ordene stammer fra en populær tjekkiske sang fra 1968, som opfordrede de russiske soldater til at tage hjem.



En overmodig talemåde fra 1500-tallet lyder således **”Unus papa Romaem une**

**cerevesia Raconae”** og for de der ikke lige behersker sprogenes sprog, latin **”En pave i Rom og én øl i Rakovnik”**.



I Rakovnik har man brygget øl siden 1454, og det var en skolelærer, der kastede sin kærlighed over ølbrygningen – i stedet for at videregive sin viden til de kommende generationer.



**Gratis koncerter!**



Et par gange om ugen, tirsdag og torsdag, er der normalt gratis koncerter i den meget meget smukke have/park Valdštejnská zahrada (Wallenstein Garden). Haven ligger ved siden af metrostationen Malostranská – grøn linje.

Parken har åbent fra 07.00 - 19.00, og koncerterne begynder kl. 17.00.

Koncertprogram hentes her:

<https://www.praquemorning.cz/free-concerts-in-pragues-waldstein-garden-schedule>

## Ny præsident i Tjekkiet!



Lørdag den 12. marts 2023 fik Tjekkiet ny præsident. Petr Pavel (nej ikke Havel) blev taget i ed, og afløste den noget "uheldige" Miloš Zeman ("Askebægeret") og kan nu se frem til 5 år i embedet. Miloš Zeman har de sidste år været en "ynkelig" præsident, der plejede interesser med ledelsen i Rusland og Kina.

Petr Pavel, 61 år, er hans diametrale modsætning. Tidligere Nato-general og alt andet end "russervenlig".

Hvis I ønsker at se lidt mere til højtideligheden, så anvend dette link:

<https://www.google.com/search?q=petr+pavel+yiu+tube+sworn+in+a+prsident&oq=petr+pa&aqs=chrome.0.69i59j35i39j46i512j69i57j0i10i433i512j0i10i131i433i512j69i61j69i60.6474j0j7&sourceid=chrome&ie=UTF-8#fpstate=ive&vld=cid:d3e600ed,vid:CoqMTvEBQCE>

På filmklippet ser man Miloš Zeman sidde i kørestol.

## Underlige regler i CZ.



**Man må ikke drikke på gaden!** Det er meget, der er tilladt og noget der ikke er. Man

må ikke stå på gaden og drikke øl, men rigtigt mange værtshuse og bryggerier har hylder på den ydre væg, hvor man kan placere ølkruset på gadeniveau og nyde en drink eller øl....

Her ses gadehylden fra Vinohradský Pivovar – ikke så langt fra vort hotel.

## Fodring forbudt!



Man antager at der er ca. 80.000 duer i Prag. Og de er erlægger hvert år 320 tons duelort. Det er ikke lovligt at fod-

re duer, men ikke ulovligt at tabe noget på gaden, f.eks. cigaretskod, en hotdog eller lignende....

## De røde papaplyer!

I kender alle de røde papaplyer, man ser i alle storbyer, hvor der reklameres for de røde Hop On Hop Off busser? Det er ikke lovligt. I Prag. Men når man så firmaet sender et meget lille beløb videre til godgørelse, så er det lovligt....Og sådan kunne jeg fortsætte...

**De foranstående sider er selvfølgelig fyldt med tips til indholdet under en Prag rejse. Det meste af materialet kan være en værdifuld rejseledsager overalt i Tjekkiet, og specielt vil jeg anbefale afsnittene om restauranter, indkøbsmuligheder, mad og drikke etc.**

**Men jeg vil også minde jer om at kigge nedad, idet man i mange tjekkiske byer, Prag, ikke undtaget. I Prags gamle bydel er fortovene præget af forskellige smukke stenmosaikker, men kan altså også se disse brosten (snublesten), hvor hver brosten er påført et navn, på en borger af jødisk herkomst, der blev deporteret og sendt i KZ-lejre til udrydelse. Tankevækkende med disse brosten.**

**Førstegangsbesøgende vil sjældent have mulighed for at nå det hele - men om ikke andet kunne det måske være inspiration til et nyt besøg på et andet tidspunkt.**

**Jeg vil ikke udelukke, at der kan forekomme fejl i materialet. Måske er en enkelt restaurant lukket eller har fået nyt navn.**

**Men materialet bygger for det meste på egne optegnelser under de mange rejser, gennem 50 år, til et af Centraleuropas mest interessante lande og med Prag som en**

*inspirerende hovedstad i et pragtfuldt  
rejseland.*

*Gå selv på opdagelser i Prag!*

*I ønskes rigtig god fornøjelse - og husk  
Franz Kafkas ord: "Praha lader dig ikke gå.  
Denne morlil har kløer".*

Copyright - gengivelse kun med  
kildeangivelse. Køge, den 1. november  
2023!

Thomas Ensbye